

LATINSKÉ INFINITIVY

Infinitiv patří společně s participií, supinem, gerundivem a nám ještě neznámým gerundiem mezi tzv. **jmenné tvary** sloves. V latině rozeznáváme šest druhů infinitivů:

	aktivum	pasivum
prézens	<i>laudā –re</i> chválit/ že chvám...	<i>laudā –rī</i> být chválen/ že jsem chválen...
perfektum	<i>laudāv –isse</i> že jsem pochválil...	<i>laudāt –um/ –ōs esse</i> že jsem byl pochválen...
futurum	<i>laudāt –ūrum/ –ūrōs esse</i> že budu chválit...	<i>laudāt –um īrī</i> (neměnné-vytvořeno ze supina!!!) že budu (po)chválen...

Infinitiv ve funkci nominální se vyskytuje jako podmět, předmět či jmenná část přísudku:

Pulchrum est bene facere rei publicae. (Sal.)

Je krásné prospívat státu. (podmět)

Caesar bellum cum Germanis gerere

Caesar se rozhodl vést válku s Germány.

constituit. (Caes.)

(předmět)

Vivere, Lucili, militare est. (Sen.)

Zít znamená bojovat, Lucilie. (jmenná část přísudku)

Polovětné, nebo též infinitivní vazby, nahrazují vedlejší věty předmětné či podmětné. V češtině jim často odpovídá vedlejší věta se spojkou *že* nebo *aby*. Jsou dvojího typu – akuzativ s infinitivem a nominativ s infinitivem.

EXERCITIONES

A. Převeďte na vazbu akuzativu s infinitivem a doplňte vhodné řídicí sloveso podle vzoru:

Librum leges.

Video te librum lecturum esee.

1. Filius a patre amatur et amabitur.
2. Bene respondebitis.
3. Librum scriptura sum.
4. Discipulus laudabitur.
5. Epistulae mittentur.

B. Následující věty v přímé řeči převeďte na řeč nepřímou:

1. Respondet: „Illum numquam vidi.“
2. Statuimus: „Cras proficiscemur.“
3. Promitto: „Omnia dicam.“
4. Dicet: „Romae mansi.“
5. Minatur: „Ille punietur.“
6. Gaudete: „Ego valeo.“

C. Přeložte:

1. Vojáci viděli, že požár ničí ve městě mnoho domů.
2. Augustus řekl, že Vergiliovy básně proti jeho vůli nebudou spáleny.
3. Vojevůdce slíbil, že město bude uhájeno.
4. Thales říká, že voda je počátkem všech věcí.
5. Víme, že závist byla příčinou mnoha válek.

D. Přeložte a všimněte si času infinitivů:

1. Crudelius est quam mori semper mortem timere. (Sen.)
2. Spero me Athenis fore mense Septembri. (Cic.)
3. Fuit fama Themistoclem venenum sua sponte sumpsisse. (Nep.)
4. Cincinnato nuntiatum est dictatorem eum esse factum. (Cic.)
5. Veientes minabantur se Romam oppugnatos esse. (Liv.)
6. Tu tam egregios viros censes tantas res gessisse sine causa? (Cic.)
7. Sic enim volo te tibi persuaderi, mihi neminem cariorem te esse. (Cic.)